

WYKŁAD OGŁOSZEN
 wiersz milimetrowy przed
 10 groszy, w tekście 50 gr.,
 a tekstem 40 gr. Ogłosze-
 nie tabelaryczne 50 proc., a
 większe 25 proc. drożej.
 Probne ogłoszenia po 10
 groszy. Dla poszukujących
 pracy 5 gr. za wyraz. Naj-
 mniej 1 zł.
 Konto czekowe P. K. O.
 Warszawa 65.070.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego
 Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wy-
 nosi miesięcznie
zł. 2.00
 Adres administracji: Pił-
 skiego Nr 8, telefon 4-92
 telefon redakcji 6-92, te-
 lefon redakcji nocne
 i drukarni 4-94.
 Konto czekowe P. K. O.
 Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: RADOM, Żeromskiego 73, tel. 23; KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBŁOWA,
 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7; CZEŁĄDZ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ul. Kościuszki.

DURANT »60«

NIEOBOWIĄZUJĄCA PRÓBNA JAZDA NA WEZWANIE TELEF. Nr. 1-99

Piękna polska karoserja w dowolnym kolorze... wytrzymała
 na polskie drogi... słynne 6 cylindr. podwozie... w sumie wy-
 kwint... wygoda... pewność... trwałość... oszczędność... przeszło ty-
 siąc Durantów w Polsce w pierwszych 2 latach sprzedaży... staran-
 na obsługa... wszystkie części zapasowe... dogodne warunki...

Przedst. „METEOR“, Sosnowiec, ul. Warszawska Nr. 6

Zapowiedź wzmożenia agitacji komunistycznej.

RYGA, 25. 5. Biuro polityczne
 partji komunistycznej ogłasza w pra-
 sie sowieckiej obszerny sprawozda-
 nie o sytuacji politycznej i gospodar-
 czej, które ma być przedstawione
 16 kongresowi komunistycznemu dla
 aprobaty. Stwierdzając optymistycz-
 ne wyniki produkcji przemysłowej
 rozwijającej się w myśl pięcioletnie-
 go planu gospodarczego, sprawozda-
 nie wyszczególnia szereg trudności
 dotychczas nie usuniętych i przekre-
 ślających wysiłki proletariatu so-
 wieckiego. Zwłaszcza niebezpiecz-
 nym jest wzrost ilości wyrobów nie-
 nadających się do użytku. Należy
 wprowadzić jaknajwiększą odpowie-
 dzialność kierowników fabryk za ja-
 kość produkcji.

W dziedzinie politycznej partja
 komunistyczna, oraz sowieckie

PODSTĘPNA DROGA NIEMIEC DO FLOTY POWIETRZNEJ.

Przygotowanie akcji w lidze narod.

BERLIN, 25. 5. Dziś rozpoczął
 się w Niemczech pierwszy po woj-
 nie tydzień obrony przeciwnolniczej,
 połączone ze zbieraniem składek.
 Imprezami tygodnia kieruje „nie-
 miecka obrona powietrzna“, która
 w drodze szeroko zakrojonej propa-
 gandy uświadamiać będzie ludność
 o potrzebie zwalczania niebezpie-
 czeństwa nieprzyjacielskich ataków
 lotniczych i gazowych.

Akcja powyższa przygotować ma
 dla Niemiec grunt do podjęcia w li-
 dze narodów zabiegów, zmierzają-
 cych do wydania bezwzględniego za-
 kazu wojny powietrznej.

NOWY KOŚCIÓŁ POLSKI w Ameryce.

MILWAUKEE, 25. 5. Staraniem
 ks. W. Kruski buduje się tu no-
 wy kościół polski pod wezwaniem
 św. Wojciecha, kosztem 250 tysięcy
 dolarów.

Poświęcenia kamienia węgielne-
 go, które odbyło się 18 maja, doko-
 nał arcybiskup Messmer.

SAMOLOT NIEMIECKI nad polskim terytorjum.

BYDGOSZCZ, 25. 5. Wczoraj
 samolot niemiecki przeleciał granicę
 polską i lecał nad terytorjum pol-
 skim dotarł aż do wsi Piłka, odle-
 głej o 10 km. od granicy.

Następnie samolot zawrócił i
 przeleciał granicę pomiędzy
 wsiami Kamiennik i Chełst poszyb-
 wał do Niemiec w kierunku Driesen.

8 WAGONÓW W GRUZACH.

BYDGOSZCZ, 25. 5. Na dworcu
 w Bydgoszczy nastąpiło zderzenie
 dwu pociągów towarowych, skut-
 kiem czego 8 wagonów wraz z towa-
 rem uległo zupełnemu zniszczeniu.

Powodem zderzenia było złe na-
 stawienie zwrotnicy.

związki zawodowe powinny powięk-
 szyć akcję rewolucyjną wśród robot-
 ników w krajach kapitalistycznych.
 Rezolucja biura politycznego zapo-
 wiada wzmożenie międzynarodowe-
 go ruchu komunistycznego.

RYGA, 25. 5. Przeciwno b. prem-
 jerowi i dyktatorowi kowieńskiemu
 Waldemarowi prokuratorja gene-
 ralna w Kownie wytoczyła proces o
 zdradę stanu.

Akt oskarżenia, przygotowany

przez prokuratorję, opiera się na
 sensacyjnym stwierdzeniu, że Walde-
 maras działał na szkodę Litwy, o-
 świadczać przedstawieliem pra-
 sy, że litewska konstytucja nie spo-
 czywa na żadnych autentycznych i
 legalnych podstawach i że obecny
 rząd Tubelisa przekroczył w lic-
 nych wypadkach przepisy konstytu-
 cyjne. Z tego samego powodu rów-
 nież centralny zarząd litewskiej par-
 tji nacjonalistycznej, t.zw. tautinin-
 ków, postanowił wykluczyć Walde-
 marasa z partji i postawić go przed
 sąd honorowy.

Podróż p. prezydenta Rzplitej PO WOJEWÓDZTWIE WARSZAWSKIEM.

WARSZAWA, 25. 5. (wł.) Dziś,
 o godz. 9-ej rano p. prezydent
 Rzplitej rozpoczął objazd woj. war-
 szawskiego.

Pierwszym etapem podróży by-
 ło miasteczko Seroek pod Warsza-
 wą. Na pograniczu miasteczka p.
 prezydenta witał burmistrz, oraz

ludność solą i chlebem.

W Seroeku p. prezydent dokonał
 otwarcia szkoły powszechnej. Dal-
 szy program podróży przewiduje
 zwiedzenie ziemi ciechanowskiej,
 gdzie w Golobczyźnie nastąpi po-
 święcenie gmachu im. marsz. Pił-
 sudskiego.

Prowokacyjna kandydatura na stanowisko marszałka sejmiku śląskiego.

KATOWICE, 25. 5. (wł.) Według
 krążących w tutejszych kołach poli-
 tycznych pogłosek, miał stanąć mię-
 dzy klubem poselskim Korfantego
 a klubem niemieckim pakt w sprawie
 ukonstytuowania się na wtorko-
 wem posiedzeniu władz sejmiku ślą-
 skiego. Na marszałka ma zostać wy-
 sunięta demonstracyjnie kandyda-

tura p. Korfantego, który następnie
 ma zrzec się tej godności na rzecz
 kolegi klubowego p. Wolnego, byle-
 go marszałka sejmiku śląskiego. Kan-
 dydaturę tę poparł niemiecy. Nie trze-
 ba dodawać, że kandydatura Korfan-
 tego stanowiłaby wyraźną prowoka-
 cję społeczeństwa śląskiego.

Anglicy wycofują się z eksploatacji złóż złota na Syberji.

MOSKWA, 25. 5. Eksploatująca
 złoża złota na Syberji koncesja angi-
 elska Lona Goldelas przerwała w
 tych dniach zupełnie swą działal-
 ność. Przed paru miesiącami, jak
 wiadomo, władze sowieckie przepro-
 wadziły wśród personelu koncesji
 liczne aresztowania pod pozorem u-
 prawiania przez członków koncesji

sabotażu. Część aresztowanych ska-
 zano na kilkoletnie więzienie. Obec-
 nie, jak informują źródła sowieckie,
 zarząd koncesji odwołał telegramem
 delegację wszystkich swoich zagra-
 nicznych pracowników, pozostawia-
 jąc na łaskę losu cały majątek kon-
 cesji.

Szturm bandy cyganów na plebanję z zemsty za przepędzenie 3 natrętnych cyganek.

KRAKÓW, 25. 5. Na plebanję w
 Tegoborze w powiecie nawosarskim
 przybyły trzy cyganki z wędro-
 wnej bandy, która rozłożyła się obo-
 zem pod wsią.

Ponieważ cyganki zebrały w na-
 trętny sposób, ks. proboszcz Strasz-
 nek kazal je siłą usunąć. Cyganki u-
 dały się natychmiast do bandy, któ-
 rą sprowadził na plebanję.

Cyganie przapnęli regularny
 szturm do proboszcza powybijali

wszystkie szyby, przyczem zranili
 kamieniami siostrę proboszcza Annę
 Straszanek i organistę Stanisława
 Musiała.

W chwili, kiedy cyganie wywala-
 li już drzwi i wdzierali się do wne-
 trza domu, nadbiegli proboszczowi
 na pomoc wieśniacy. Cyganie na wi-
 dok chłopów uzbrojonych w widły
 i kosy zbiegli do lasu gminy Tymo-
 wa. Policja zarządziła natychmiast
 oblawę. Wszystkich cyganów ujęto.

Angielska bandera wojenna nad B. łtykiem.

BERLIN, 25. 5. Angielska flo-
 tylla poławiaczy min, złożona z sze-
 ściu jednostek, minęła wczoraj ka-
 nał Kiloński, w drodze na manewry
 bałtyckie.

Angielskie krążowniki i torpedow-
 ce odbywają po wojnie corocznie ma-
 newry na Bałtyku. Obecne manewry
 broni specjalnej dowodzą jak wielką
 wagę dowództwo marynarki angiel-
 skiej przywiązuje do rozwoju sytua-
 cji na Bałtyku.

WSPANIAŁY LOT KOBIETY
 z Anglii do Australji.

PO ODROZNIENIU SESJI SEJMOWEJ.

WARSZAWA, 25. 5. (wł.) W ko-
 łach politycznych utrzymuje się
 przekonanie, że sesja sejmowa w
 drugim terminie również nie doj-
 dzie do skutku. Liczyć więc się na-
 leży z rozwiązaniem sejmiku i rozpi-
 saniem nowych wyborów.

Endeneja lansuje w dalszym cią-
 gu pogłoski, że lewica pójdzie na rę-
 kę rządowi, i już obecnie nawiązuje
 kontakt z klubem BB.

ROKOWANIA POLSKO - NIEMIECKIE w nowej fazie.

WARSZAWA, 25. 5. (wł.) We-
 dług nadeszłych wiadomości z Ber-
 lina, rokowania polsko - niemieckie
 o zniesienie ograniczeń wywozo-
 wych, znajdują się na dobrej dro-
 dze. W razie pomyślnego wyniku ro-
 kowań, Polska będzie mogła ratyfi-
 kować konwencję genewską o zniesie-
 nienie granic celnych między pań-
 stwami.

OSTATNIE SPRAWOZDANIE p. Deveya.

WARSZAWA, 25. 5. (wł.) Dnia
 28 bm. ogłoszone zostanie sprawoz-
 danie p. Deveya za pierwszy kwar-
 tał r. b. Ponieważ p. Devey już w
 jesieni opuszcza Polskę, sprawozda-
 nie to będzie ostatnie.

400 HANDLARZY ŻYWYM TOWAREM.

BUENOS AIRES, 25. 5. P. A. T.
 Policja wpadła na ślad wielkiej or-
 ganizacji handlu żywym towarem.
 Aresztowano 30 osób, nadto zaś wy-
 dano rozkaz aresztowania 400 wspólni-
 ków osób aresztowanych, z któ-
 rych większość bądź zdołała zbiec,
 bądź ukrywa się.

WSPANIAŁY LOT KOBIETY z Anglii do Australji.

PORT DARVIN (Australja) 25. 5.
 Lotniczka angielska Anny Johnson,
 która odbywała samotnie lot z An-
 glii do Australji, wylądowała w Por-
 cie Darvina, witana owacyjnie
 przez olbrzymie tłumy.

„Stany Zjednoczone Europy”

Zbiór powojennych dokumentów „powszechnego pokoju” wzbogacił się o jeszcze jeden dokument. Jest nim memorandum Brianda o „organizacji federalnej unji europejskiej”, skierowane do rządów 27 europejskich państw, wchodzących w skład ligi narodów. Dla „weterana pacyfizmu”, jakim jest Briand, należy mieć pełne uznanie z racji podjęcia się przezeń zorganizowania Paneuro-py. Jest to logicznie konsekwentne posunięcie w łańcuchu paktów i układów ostatniego dziesięciolecia, poczynając od paktu ligi narodów, poprzez Genewę, Locarno, Thoiry, do paktu o nieagresji Kelloga.

Co proponuje zasadniczo Briand? „Utworzenie z narodów europejskich rodzaju związku federalnego, ustalenie stanu stałej solidarności, umożliwiającego, w razie potrzeby, nawiązanie bezpośredniego kontaktu, celem zbadań, omówienia i rozwiązania wszelkich wspólnych problemów. Czyż nie wystarcza w tym celu liga narodów? Memorandum Brianda zapowiada jak najdalej idącą współpracę unji europejskiej z ligą narodów, przewidując dla swej unji także mniej więcej strukturę:

Zgromadzeniu ligi odpowiadać będzie „Konferencja wszech-europejska” — radzie ligi — stały „Komitet unji”, składający się z ograniczonej liczby reprezentantów, czynny ma być również stały sekretariat celem wykonywania uchwał konferencji lub komitetu, prowadzenia korespondencji i rejestrowania decyzji. Widzimy więc, że biurokratyczna aparatura unji europejskiej niczem nie będzie się różniła od ligi narodów.

Pod względem treści wewnętrznej memorandum Brianda nie wnosi nic nowego. Stronę polityczną związku europejskiego opiera on na wyraźnym podkreśleniu, że chodzi o unję, a nie o zjednoczenie (unifikację) państw, a więc wchodzące w skład związku europejskiego kraje bynajmniej nie straciły swej odrębności lub suwerenności państwowej, unja zaś nie stanowiłaby „nad-państwowego” tworu. Już rozdział pierwszy memorandum zaznacza, że podstawą zcentralizowania związku europejskiego są zasady „unji moralnej”. Z komentarzy wynika, że jest to przeciwstawienie się dotychczas stosowanemu „sankcjon” lub umowom prawnym; chodzi jednak o dobrą wolę dla ogólnego dobra. Te nieuchwytnie idealistyczne podstawy są w dobie dzisiejszej jeszcze zbyt słabe, aby na nich oprzeć potężny a tak delikatny gmach pokoju Europy.

Lecz Briand jest zbyt wytrawnym politykiem, aby cały ciężar Paneuro-py miał oprzeć na stronie politycznej. To też na czoło zagadnienia wysuwa on problemy ekonomiczno-gospodarcze Europy, poświęcając im o-mówieniu 3 i 4 działy swego memorandum.

Sprawy polityki celnej, wymiany dóbr, komunikacji i transportu, finansowe, ochrony pracy, higieny, współpracy intelektualnej — oto zasadnicze zadania

unji europejskiej.

Ale i w tej dziedzinie jesteśmy świadkami, jak trudno osiągnąć zgodność pomiędzy krajami Europy, że wymieniamy tylko dla przykładu ostatnie zarządzenia celne niemieckiego ministra Schielego lub bardzo w Anglii popularne hasła lorda Beaverbrooka odgradzenia wysp brytyjskich od Europy potężnym murem celnym, aby tem łatwiej osiągnąć jedność ekonomiczną z dominjami. Ujednostajnienie spraw finansowych Europy też nasuwa poważne wątpliwości, skoro budżety poszczególnych krajów są tak dalece odmienne zarówno pod względem obfitości zasobów, impotencjalnych możli-

wości wewnętrzno-krajowych.

Sama już struktura Paneuro-py w warunkach dzisiejszych naróżna jest na poważne braki. W pierwszym rzędzie unja europejska nie będzie kompletną bez Rosji a o udziale Sowieckiej republiki w Paneuropie mowy wszak być nie może. Pod znakiem zapytania pozostaje udział Anglii, moralnego promotora idei federacji europejskiej lecz w znacznym stopniu zależnej dziś od dominjów, które wszak do związku europejskiego należeć nie będą. Jeśli dodamy do tego, że i Hiszpanja, zerkając stale w stronę Ameryki Łacińskiej, niezbyt pohopnie garnąć się będzie do Paneuro-py, że związek ten wy-

wrzeć może w Ameryce wrażenie gospodarzo konkurencyjnej unji w stosunku do Stanów Zjednoczonych, że funkcje Paneuro-py nie wiele różnić się będą od funkcji ligi narodów, że federacja europejska w żadnym stopniu nie usunie antagonizmów narodowych, sporów granicznych, różnic gospodarczych, że oparta zaś tylko na „prawie moralnym” nie da pewnych gwarancji bezpieczeństwa, a co za tem idzie — rozbrojenia, — stwierdzić należy, że instrument pokojowy Brianda, aczkolwiek szczerze idealistyczny i głęboko pacyfistyczny w swem ujęciu, praktyczne znaczenie będzie miał niewielkie.

L. H

Opieka nad młodzieżą rzemieślniczą.

Wkrótce wejdą w życie zatwierdzone przez ministerjum przemysłu i handlu przepisy, regulujące stosunek pomiędzy uczniami rzemieślniczymi, tak zwanymi terminatorami, a ich majstrami. Brak takich przepisów odczuwał się bardzo dotkliwie, stwarzając szerokie możliwości do eksploatacji pracy nieletnich z istotną szkodą nie tylko dla zdrowia i moralnego wychowania dla samej nauki rzemiosła, lecz i rzesz młodocianych adeptów sztuki rzemieślniczej różnych zawodów.

Przepisy te, które są rozwojem obowiązujących dotąd ustaw w dziedzinie pracy i prawa przemysłowego, potwierdzają między innymi i nakaz ustawy o ochronie pracy młodocianych i kobiet, zabraniający przyjmowania do pracy młodocianych poniżej lat 15; żądają od terminatora przed wstąpieniem do nauki rzemiosła spełnienia obowiązku szkolnego — jeżeli w danej miejscowości jest wprowadzone powszechne nauczanie — oraz zaświadczenia lekarza, wskazanego przez inspektora pracy, że proponowana młodocianemu praca nie przekracza jego sił.

Inowacją w przepisach jest żądanie świadectwa o uzdolnieniu zawodowym wydanego przez instytut badań psychotechnicznych, jeżeli instytut taki w miejscu zamieszkania, względnie zatrudnienia kandydata istnieje.

Nie wdając się w detale, chciałobyśmy zwrócić uwagę jedynie na najbardziej zasadnicze punkty przepisów. Zasluguje tu na podkreślenie przede wszystkim par. 1 przepisów, w myśl którego nadal w przemyśle rzemieślniczym wolno przyjmować na naukę i kierować praktycznym wykształceniem uczniów tylko osobom, które nabyły prawo używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego. W okresie zaś najbliższych trzech lat i tym osobom, które zdały z wynikiem pomyślnym egzamin na czeladnika i pracowały co najmniej pięć lat w danym zawodzie, lub osobom, które co najmniej 8 lat wykonywały samodzielnie dane rzemiosło.

Niemniejsze znaczenie ma par. 7 przepisów, który zabrania przyjmowania uczniów i terminatorów rzemieślnikom, skazanym wyrokiem sądowym za przestępstwa, popełnione z chęci zysku, lub przeciw moralności publicznej, oraz rzemieślnikom, którzy dopuścili się ciężkiego uchybienia względem swoich uczniów.

Par. 7 przepisów nakazuje przyjmowania ucznia jedynie na podstawie pisemnie zawartej umowy.

Par. 8 określa czas nauki od 3 do 4 lat, zależnie od rodzaju rzemiosła.

Par. 21 zaznacza, iż pryncypał, uprawniony do przyjmowania uczniów na naukę, może przyjmować ich w liczbie ustalonej rozporządzeniem właściwej władzy przemysłowej wojewódzkiej.

Każdemu, kto trochę bliżej mógł przyjrzeć się warunkom, w których odbywała nauka zawodowa nasza młodzież rzemieślnicza, doniosłość tych przepisów jest oczywista.

Dzięki wprowadzeniu ich w życie, cała masa „fuszerów”, nie mających nieraz najmniejszego pojęcia o swoim

rzemiosle, oraz jednostki o niskim poziomie moralnym — zostaną izolowane od „nauczania” i wychowania naszej młodzieży rzemieślniczej.

Dzięki tym przepisom w przyszłości będą wykluczone liczne wypadki, kiedy oddany do nauki rzemiosła chłopak lub dziewczyna używani są do najrozmaitszych robót domowych, nie wspólnego z rzemiosłem nie mających i po przebyciu na takiej „nauce” 4 — 5 lat, wychodzą jak kompletni analfabeci w dziedzinie swego zawodu.

Ograniczenie pomocy lekarskiej dla urzędników.

Okólnik oszczędnościowy M. S. Wewn.

Minister spraw wewnętrznych wystosował okólnik do wojewodów w sprawie zwiększenia nadzoru nad wydatkami związanymi z udzielaniem pomocy lekarskiej urzędnikom państwowym.

Zwiększenie nadzoru jest konieczne ze względu na ogólną tendencję oszczędnościową.

Przedewszystkiem zaleca minister aby przy wydawaniu kart porady sprawdzać czy dany urzędnik ma prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, czy nie jest zredukowany, lub czy nie jest przeniesiony w stan spoczynku.

Walne zebranie centralnego związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów.

W Warszawie odbyło się zwyczajne ogólne zebranie delegatów centralnego związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów pod przewodnictwem człowieka przędjum centralnego związku inż. Piotra Markiewicza z Czeladzi.

Pa zatwierdził preliiminarz dochodu i wydatków na rok 1930, oraz bilansu i sprawozdania centr. związku za rok 1929, wreszcie po przyjęciu protokółu komisji rewizyjnej, ogólne zebranie delegatów dokonało wyboru członków rady na miejsce ustępujących i 5 członków komisji rewizyjnej.

Bezpośrednio po skończeniu ogólnym zebraniu odbyło się posiedzenie rady, na które ukonstytuowano radę i zarząd centr. związku. Przez aklamację wybrani zostali: z prezesa rady i zarządu — St. ks. Labonirski, na zastępców prezesa rady — pp. Stefan Laurysiewicz i Tadeusz Popowski, na członków przędjum rady — pp. Alfred

Pozwolenia na prześwietlenia promieniami Roentgena mają być wydawane tylko w celach chirurgicznych, a nigdy dla zbadania szczytów płuc, stanu gruźlicy itp. Lekarstwa mają być zapisywane tylko niezbędne, zaś nie wolno jest zapisywać na rachunek państwa żadnych odżywek, soli do kąpieli, wód i pastylek mineralnych.

Uwzględnić należy tylko niezbędne przejazdy chorych obłożnie i lekarzy do chorych.

Okólnik ten nie zyskał uznania w sferach urzędniczych.

Biedermann, Tadeusz Epstein, Hipolit Gliwie, Henryk Grohman, Bogusław Herse, Wiktor Hlasko, Jan Jeziorski, Józef Kiedroń, Czesław Klarnier, Wiktor Kutten, Józef Landau, Emil Landsberg, Andrzej ks. Lubomirski, Piotr Markiewicz, Paweł Minkowski, Edward Natanson, Jan Patzer, Maurycy Poznański, Stefan Przanowski, Janusz ks. Radziwiłł, Maciej Rogowski, Witold hr. Sagajło, Antoni Schmitz, Stanisław Surzycki, Marcin Szarski, Zygmunt Teopiltz, Teodor Weinschenck, Antoni Wieniawski, Andrzej Wierzbicki, Feliks Wiślicki, Jan Zaglenczyński i Józef Zychliński.

Do zarządu wybrani zostali na zastępców prezesa zarządu: pp. Stanisław Jan Okolski, Tadeusz Sulowski i Edmund Trepka, na członków zarządu — pp. Józef Berinschbau, Wacław Fajans, Stefan Korzycki, Antoni Olszewski, Józef Przedpełski, Władysław Szrednicki i Kazimierz Zaczek.

3 tysiące izb w 7 miastach, między innymi w Sosnowcu i Dąbrowie budować będą zakłady ubezpieczeń.

Przygotowania do akcji budowlanej zakładów ubezpieczeń społecznych są już na uk. wyczeniu.

Wyłonione przez te zakłady specjalne „Stowarzyszenia budowlane” pod przewodnictwem b. min. Simona kończy już opracowywanie planów budowlanych. Do końca lata r. b. stowarzyszenie projektuje zużyć

16 i pół miliona zł. i rozpocząć za to budowę domów z ogólną liczbą 3 tysięcy izb w Warszawie, Łodzi, Sosnowcu, Dąbrowie, Gdyni, Poznaniu i Lwowie.

Akcja budowlana będzie rozpoczęta najpóźniej w pierwszych dniach lipca.

KRONIKA

Pokaz wojny gazowej na hałdach sosnowieckich.

Z Zagłębia.

KALENDARZYK.

MAJ	Dziś: Filipa
26	Jutro: Bedy
Poniedziałek	Wachód słońca: 8:29
	Zachód: 19:35

RADIO.

WARSZAWA.

Poniedziałek, 26 maja.

11.30. Przegląd prasy kraj. PAT. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. gosp. 15.00. Kom. meteor. 15.45. Przegląd kom. 16.15. Program dla dzieci. 16.45. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Muzyka lekka. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Skrzynka pocztowa roln. 19.25. Pogawędki techn. 19.40. Pras. Dzien. Radj. 19.58. Sygnał czasu z Warsz. 20.00. Przemówienie p. min. pracy i opieki społ. Prysto ra w związku z Tygodniem dziecka. 20.15. Koncert wiecz. 22.15. Kom.: mete or., polic., sport. 22.25. Ostatnia Fala. 23.00. Muz. salon z „Oazy“.

KATOWICE.

Poniedziałek, 26 maja.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Koncert z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. z Warsz. 16.00. Pieśni maj. z Wie ży Marij. w Krak. 16.15. Kom. Pol. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl. 16.35. Koncert z płyt gramof. 17.15. Nowości radiowe. 17.45. Muzyka lekka z Warsz. 18.45. Rozmaitości, program na dzień nast., kom. T. P. 19.05. Codzienny odcinek powieściowy. 19.20. Kom. Strażactwa Śl. 19.30. Wiad. z gramatyki jęz. polsk. 19.58. 20.00. Przem. p. min. pracy i opieki społ. pulk. Prystora w związku z Tygodniem dziecka. 20.15. Koncert z Warszawy 22.00. Feljeton z Warsz. 22.15. Kom. meteor. z Warsz. program na dzień nast. 22.25. Ze świata — Odkrycia, zdarzenia, ludzie. 23.00. Odczyt z Krakowa. 23.30. Muzyka lekka.

Ogólna.

(o) W sprawie pożyczek dla inwalidów z państw. banku rolnego. Inwalidzi wojenni, którzy pragną ubiegać się o pożyczki z inwalidzkiego funduszu gospodarczego przy państwowym banku rolnym, przeznaczonego na uruchomienie warsztatów pracy, winni składać podania we właściwym starostwie. Do podania należy załączyć zaświadczenie starostwa o posiadaniu książki inwalidzkiej, informację przodu skarbowego akcyj i monopolów o posiadaniu koncesji, opinię urzędu skarbowego, podatków i opłat skarbowych o poręczycielach, oraz informację tegoż urzędu o stanie majątkowym ubiegającego się o pożyczkę.

Podania te wraz z załącznikami dokumentami starostwa przesyłają następnie do odpowiedniego oddziału państwowego banku rolnego, celem rozpatrzenia ich przez komitet pożyczkowy.

Dla uniknięcia zwłok w załatwianiu sprawy, należy przestrzegać ściśle powyższego trybu postępowania.

Kino „Czwarta Wiece

Dziś! wspaniały przebieg sezonu!

„Zdrada stanu“

W rolach głównych: GERDA MAUREUS i GUSTAW FRÖHLICH.

Na scenie: występy słynnego teatru WŁADZIA ŻWIRLICZA.

HRABIA MONTE CHRISTO.

306.

Chciała pobiec do dziadka, przez ogród uciec wreszcie, pan de Villefort spotkał ją jednak na schodach, wziął za rękę i zaprowadził tak, przemocą nieomal, do salonu.

W przedpokoju spotkała biedna panienska Wawrzyńca, któremu rozpaczyliwym wzrokiem dała poznać, co się w jej sercu dzieje.

Niezdługo do salonu przyszła, wraz z małym Edwardkiem i pani de Villefort również. I ona była — nie to by smutna — lecz jakbż znudzona, jakimś nerwowym wysiłkiem ponad miarę wyczerpana.

Gdy usiadła, natychmiast wzięła swego synka na kolana i z konwulsyjnym drżeniem od czasu do czasu przyciskała go do piersi.

Wkrótce dał się słyszeć turkot pojazdów wjeżdżających na dziedzińce.

W jednym z nich przyjechał notariusz, w drugim Franciszek ze swymi przyjaciółmi. Po chwili wszyscy przybyli zgromadzili się już w salonie.

Walentyna była tak blada i mizerna, że niebieskie żyłki na jej skroniach rysowały się iaknajwy-

Wezoraż o godz. 11 rano, komitet miejski LOPP. w Sosnowcu, urządził wielki pokaz ataku i obrony przeciwgazowej na hałdach t-wa sosnowieckiego, obok łaźni miejskiej.

Scenariusz pokaz był nadzwyczaj interesujący i zgromadził kilka tysięcy widzów.

W akcji brali czynny udział: ochotnicza straż ogniowa, przysposobienie wojskowe i P. C. K. Uczestnicy pokaz u bram byli w maski gazowe i ubrania przeciwiperytowe, o przebiegu akcji ludność informowana była przy pomocy megafonu, który niestety nagle nie dopisywał z powodu nieodpowiedniego umieszczenia.

Na odgłos strzałów artylerji - gazowej drużyny ratownicze nasuwały maski i ruszyły naprzód, by ratować zatrutych gazem. Pole walki zasnu te było falą gazu dymnego o kolorze zielonkawo-żółtawym, wprawne oko widza odróżnić jednak mogło ostatnie konwulsje zatrutych gazem, lub iperytem strażaków.

Po wybuchu pierwszych petard gazowych, nastąpił drugi wybuch w

łaźni miejskiej, któremu towarzyszył nieopisywany krzyk i wrzask.

W jednej sekundzie budynek cały stanął w kłębie gazu - dymnego o tym samym kolorze.

Plomienie buchady w górę, zaś od czasu do czasu dał słyszeć się ślabny huk pękających petard gazowych. Akcja ratunkowa zaczęła działać, spuszczano po kolei zatrutych gazem przy pomocy linki strażackiej na miejsce wolne od gazu.

Na pobojowisku zaś przednia drużyna ubrana w maski i ubrania przeciwiperytowe wytyczyła przez wbiecie pale iperytowe i przystąpiła do akcji ratunkowej.

Rannych i zatrutych umieszczono na noszach i przeniesiono do karetki pogotowia, która odwoziła ich do pobliskiej stacji ratowniczej, gdzie sanitariuszki po odjęciu masek zaczęły ratować rannych iperytem.

Po przewiezieniu rannych pale iperytowe nieszkodliwiono chlora-nem wapna, celem szybszej akcji skropiono go obficie wodą i na ten pokaz zakończono.

Budowa szkoły pilotów

pod Radomiem na ukończeniu.

Liga obrony powietrznej i przeciwgazowej buduje własną szkołę pilotów cywilnych pod Radomiem. Przed kilku dniami specjalna komisja, złożona z przedstawicieli zarządu głównego LOPP., a mianowicie: wice-prezesa inż. St. Rudzińskiego i inż. Kaweckiego oraz reprezentanta inż. Szaniawskiego, dokonała inspekcji na miejscu budowy.

W związku z tem, wice-prezes LOPP. inż. St. Rudziński udzielił wywiadu w tej sprawie:

— Liga obrony powietrznej i przeciwgazowej — otrzymała od min. spraw wojsk. w administrację majątek Sadków o powierzchni 110 ha na cele urządzenia tam cywilnej szkoły pilotów. Nie mogąc nie podkreślić wielkich perypetji biurokratycznych, związanych z przekazaniem nam tego terenu, które jednak zostały wreszcie szczęśliwie pokonane, i LOPP. podjęła roboty przy niwelacji terenu pod lotniską, budowie gmachu i hangaru.

Podczas inspekcji stwierdziliśmy wielki postęp robót. Budynek szkolny dwupiętrowy jest już na ukończeniu i został wewnątrz otynkowany, oszklony, obecnie zaś zakładane są instalacje wewnętrzne. Wzniesiono już również hangar z warsztatami. Dotychczas wydatkowano na cele budowy 620.000 zł. z funduszy LOPP. zwłaszcza z subsydjów zarządu głównego.

Podkreślić należy z całym uznaniem ofiarność kolejarzy dyrekcji

radomskiej, którzy złożyli na cele budowy 90.000 zł. Przeprowadzenie budowy było początkowo zlecone wojewódzkiemu komitetowi LOPP. w Kielcach, następnie jednak zarząd główny powierzył realizowanie tego dzieła miejscowemu obywatelskiemu komitetowi budowy, jaki zawiązał się w Radomiu pod przewodnictwem reagenta p. Franciszka Falkiewicza. Zmiana ta odrazu pchnęła sprawę budowy na realne tory i w ciągu jednego sezonu wzniesiono budynek i hangar. Cywilna szkoła pilotów odgrywać będzie dużą rolę w nowym systemie szkolenia personelu lotniczego. Na budowę szkoły złożyły się również fundusze loteryj fantowej. Komisja stwierdziła ogromną ruchliwość miejscowego komitetu budowy i jego zasług w szybkim prowadzeniu robót.

Rajca koło Żywca, pensjonat „ZACISZE“

położony w przepięknej dolinie Nickulinki z wszech stron otoczony malowniczym krajobrazem gór i lasów szpilkowych.

Kuchnia pierwszorzędną, basen kąpielowy, bibliotekę, radio, gry towarzyskie.

Pokoje z całodziennym utrzymaniem. Pensjonat chrześcijański.

Zgłoszenia: S. Słotowa Katowice 3 maja 11

raźniej.

Franciszek czuł się również bardzo wzruszony.

Chateau Renaud i Albert spoglądali po sobie ze zdziwieniem. Tylko co ukończony obrzęd pogrzebowy przedstawiał obraz nie mniej smutny, jak ten, który miał się rozpocząć.

Notariusz przygotował wszystko systematycznie, zajął również miejsce w krześle szerokiemi, a po włożeniu na nos okularów zwrócił się naprzód do Franciszka.

— Czy pan jesteś Franciszkiem de Quesnel baronem d'Epinay? — zapytał zimno, tonem urzędowym, wiedząc doskonale do kogo przemawia.

— Tak, panie, ja nim jestem — odpowiedział Franciszek.

Notariusz skłonił się.

— Winieniem pana uprzedzić — rzekł następnie — że związek pański z panną de Villefort zmienił w zupełności rozporządzenia pana Noirtier, dotyczące jego wnuczki. Cały majątek bowiem, który miał spaść na nią, zapisał z tego powodu na ubogich. Zwracam jednak przy tej sposobności uwagę, że ze względu iż testator miał prawo rozporządzać tylko częścią swego majątku, zaś ofiarował na ubogich cały testament jego może być bardzo łatwo zwołany i za nieważny uznany.

— Tak jest — uzupełnił przedmową notariusza de Villefort — czuję się w obowiązku dodać wszelako, że dopóki ja żyję, testament mego ojca pozostanie nienaruszony.

— Panie — odpowiedział d'Epinay — przykro mi niewymownie, iż w obecności panny de Villefort pytałem wcale, jaki posiada ona są poruszone kwestje podobne. Nie jątek, zwłaszcza że i tak, po jego uszczupieniu o kapitał pana de Noirtier, jest on znacznie większy od mojego. Ja zawieram związek ten dlatego jedynie, iż widzę w nim swe osobiste szczęście, a nie dla majątku.

Walentyna, gdy usłyszała słowa te, uczyniła ledwo dostrzegalny gest podzięk, przyczem ciche łzy popłyły po jej licach.

— A więc dajmy pokój — odezwał się de Villefort, zwracając się do swego przysiężnego zięcia — wszy stkim tym majątkowym sprawom. To tylko dodać bym pragnął, iż testament wspomniany nie może w niczem obrażać pana i jest dowodem, wskazującym na osłabienie władz umysłowych pana Noirtier. Albowiem nie ma on za złe swej wnuczce, iż wychodzi ona za pana, lecz wogóle że wychodzi za mąż. Starość jest egoistyczna, panie baronie, i nie się na to poradzić nie da.

Tydzień emigranta polaka. Z inicjatywy polskiego towarzystwa emigracyjnego zorganizowany zostanie w okresie od dn. 9 do 15 czerwca b. r. „Tydzień emigranta polaka“ który będzie miał na celu: propagandę idei współpracy nauczyczy z wychodźstwem, zaznajomienie społeczeństwa w kraju z 5 miljonową masą wychodźczą; zebranie funduszu na budowę domu wychodźstwa polskiego, jako podwaliny przy szłych ścisłych stosunków polonji wychodźczej ze starym krajem.

W związku z powyższym w dniu 27 b. m. t. j. wtorek o godzinie 18 odbędzie się powtórnie w drugim terminie posiedzenie organizacyjne powiatowego komitetu w sali posiedzeń starostwa w Będzinie.

(s) Uparty samobójca. Onegdaj o godzinie 8.30, Mieczysław Sobola lat 23, zam. przy ul. Przechodniej nr. 2, usiłował pozbawić się życia przez podcięcie nożem gardła.

Sobola poprzednio dwa razy usiłował odebrać sobie życie, rzucając się pod tramwaj, i przewinając sobie żyły Desperata umieszczono w szpitalu na Pekinie.

Powodem targnięcia się na życie jest „kiła“ i rozstrój nerwowy.

DESZCZ RYB.

Czy może padać deszcz z ryb? Może, ale rzadko. Dotychczas stwierdzono 71 wypadków tego dziwu natury. 21 razy padał deszcz z ryb w Europie, 19 razy w Azji, 18 w Ameryce, 6 razy w Australji, raz w Afryce. Jeżeli zważymy, że zjawiska te zaobserwowano w ciągu 1600 lat, to przeciętnie deszcz z ryb wydarza się raz na 32 lata.

Najstarsze sprawozdanie o deszczu z ryb podaje arcybiskup z Uspali Olaus Magnus, w swej książce „Historia de Gentibus septentrionalibus“ wydanej w Rzymie w 1555 r. w rozdziale zatytułowanym „o deszczu z ryb, żab, owadów, myszy i kamieni z obłoków“.

Następnym, który opisuje tego rodzaju zjawisko natury jest uczonego albatczyk Konrad Wolfhard w dziele wydanym w 1557 r. Najnowszy opis deszczu ryb pochodzi z 1923 r.; deszcz ten miał padać w pobliżu jednej z farm północnej Karoliny w dniu 18 maja 1923 r. Sprawozdanie podaje wielkość ryb znalezionej wówczas na 10 cm. Ryby te znalezione na stałe suchym gruncie a nawet na bruku ulicznym, przytem zbierano je koszami, tak znaczna była ich ilość.

Wyjaśnienia deszczu z ryb należy szukać w zjawisku t. zw. trąb powietrznych i wodnych. Deszcz ryb wydarzyć się może wskutek silnej burzy, podczas której powstały trąby powietrzne. Kto raz chociaż obserwował taką „trąbę“ i widział jak lamala ona najgrubsze drzewa i przetrzcęła dachy na odległość kilkudziesięciu kilometrów, ten łatwo zrozumie to zjawisko atmosferyczne — może unieść w górę wielkie ilości wody i ryb które po uciszeniu się wiatru, jako deszcz spadać będą na ziemię.

Prenumerujcie „EXPRES ZAGŁĘBIA“.

Zaledwie pan de Villefort skończył swą przemowę, a Franciszek zdążył podziękować mu za te dowody przychylności, gdy do salonu wszedł niewolony, stary sluga Noirtiera, Wawrzyńca.

— Panowie — rzekł głosem dziwnym, jak na sluge, uroczyście — pan Noirtier de Villefort pragnie pomóc natychmiast z panem Franciszkiem de Quesnel, baronem d'Epinay.

Stary sluga, zupełnie tak samo jak notariusz wymienił wszystkie tytuły narzeczonego, jakby w obawie, by przypadkiem kto inny wezwania tego nie wziął do siebie.

Gdy ucichł głos starego slugi, de Villefort zadrżał, pani de Villefort opuściła ręce, z czego skorzystał Edwardek i zsunął się z jej kolan, Walentyna zbladła jeszcze bardziej, zerwała się z krzesła i tak po została, jak alabastrowa statua.

Notariusz spojrzął na pana de Villeforta.

— Prośba twego pana jest niemożliwa do spełnienia — zabrał głos wtedy pan prokurator królewski — pan baron d'Epinay nie może teraz opuścić salonu.

c. d. n.

Zwiedzajcie targ katowicki w Parku Kościuszki w Parku Kościuszki

NADESLANE

Szanowny Panie Redaktorze!
Uprzejmie prosimy o łaskawe zamieszczenie na łamach Pańskiego pożytecznego pisma następującego wyjaśnienia:

Zarząd tow. śpiew. „Lutnia“ uważa za ujmę dla siebie odpowiadać na list otwarty zarządu tow. śpiew. „Lira“ w Zawierciu, zamieszczony w nr. 133 „Expresu Zagłębia“ z dnia 20 maja r. b., pełen insynuacji, kłamstw i choro botwórczych ambicji.

Rozmawiać, się racie się i polemizować można tylko z ludźmi kulturalnymi i prawdomównymi. Napierali sat.

Prawo wydawania sądu o delikatności naszego wice prezesa p. St. Pasierbińskiego w żadnym razie nie przy służy zarządowi tow. śpiew. „Lira“, gdyż przed wszystkimi należy być samemu człowiekiem kulturalnym i dobrze wychowanym.

Jednocześnie komunikujemy, że wy czerpując wyjaśnienie na list tow. śpiew. „Lira“ przesyłamy do zarządu okręgu w Dąbrowie Górniczej, do zarządu związku wojewódzkiego w Kielcach oraz do kół i towarzystw śpiewaczych województwa kieleckiego nadmienając, iż na tem przerywamy dalszą na ten temat korespondencję i polemikę i na ewentualne ponowne wystąpienia tow. śpiew. „Lira“ odpowiadać nie będziemy.

Zarząd tow. śpiewaczo „Lutnia“.

***

Szanowny Panie Redaktorze!
Uprzejmie proszę o łaskawe zamieszczenie na łamach Pańskiego pożytecznego pisma następującego wyjaśnienia:

W związku z listem otwartym tow. śpiew. „Lira“ w Zawierciu, ogłoszonym w „Expresie Zagłębia“ nr. 133 z dnia 20 maja r. b. i wierszanie mego nazwiska, podaje do wiadomości co następuje.

Nieprawdą jest jakobym interwenjowałem w sprawie wyproszenia mojego ojca z chóru w dniu 3 maja r. b., gdyż o tem nie wiedziałem, a w pewnym momencie po zejściu — sam p. S. Pasierbiński — dowiedziałem się od jednego z członków „Lutni“, że jest to mój ojciec przepraszył go, prosząc o wejście na chór, dając tem samym pełną satysfakcję. — Następnie p. S. Pasierbiński zwrócił się do mnie przepraszając za nieświadomą popełnienie błędu, wyrażając przytem o chęć przyścia do prywatnego mieszkania ojca i tam wyjaśnić to przykre zajście, od czego jednak p. S. Pasierbińskiego odwidłem, biorąc tę sprawę na siebie. Jednostki złośliwe, a przede wszystkim tow. śpiew. „Lira“, nie omieszkały błędu tego wykorzystywać, wstępując jako niepożądani obrońcy mojego ojca, nie mając ku temu prawa, gdyż bezpośrednio ja byłem sprawą tą powołany i jako syn za jałem odpowiedzieć w tym wypadku stanowisko. Proszę zatem zarząd tow. śpiew. „Lira“ aby się sprawami prywatnymi mego ojca nie zajmował, gdyż to należy do niego, a używania mego nazwiska w sprawach złośliwych tarę i bezpodstawną zarzutów kategorycznie zabraniam.

Z szacunkiem i poważaniem
Zygmunt Waga.

TRUJĄCE JABŁKA.

Rozpowszechniona w ostatnich czasach metoda walki chemicznej, ze szkodnikami pól i sadów, nie jest bez zarzutu. Okazuje się, że zwalczanie szkodliwych owadów przez polewanie czy posypywanie roślin, trującymi specyfikami chemicznymi, bardzo często prowadzi do zatrucia samych owoców. Ostatnio stwierdzono w Anglii, że jabłka mają dużą względnie zawartość, trującego arsenu, bo 4 mg. na 1 kg. jabłek. Przyczyną tego jest zlewianie, zagrożonych przez owady jabłoni, nierozpuszczalnym w wodzie arsenkiem ołowiu. Arsenek ołowiu mógł, co prawda, być przez deszcz lub przez późniejsze obmywanie jabłek usunięty, jednakże, ani to, ani nawet obieranie jabłek z łupki nie usuwa trucizny, gdyż arsen szybko wchodzi w związek chemiczny z zawartem w owocach białkiem.

Czerwony potwór o ośmiu głowach.

Sensacyjne szczegóły organizacji G. P. U.

Dzienniki angielskie zajmują się znowu zbrodniczym organizowaniem rewolucji światowej przez bolszewików i przy tej sposobności podają pierwszy dokładny obraz głównego narzędzia tej roboty.

osławionej G. P. U.

Znajdują się tam szczegóły znane i czytane, ale dopiero zestawione razem — dają wyobrażenie, jak groźną siłą jest ta organizacja.

A więc siedlisko jej znajduje się na Łubiance w Moskwie.

kierownikiem jej zaś jest

Mieżyński,

były sowiecki konsul generalny w Berlinie. Głównymi jego pomocnikami są: Trypliser, Jagoda i Unslicht, pomocnik komisarza dla armji i floty.

Głównymi centrami GPU. zagranicą są Berlin, Paryż, Wiedeń i Londyn. W Berlinie mieści się kwateryta główna organizacji europejskiej

i zachodnio — europejskie biuro komiteta.

Zagranicą i agenci GPU. używają rozmaitych pokrywek, najczęściej sowieckich ambasad, poselstw i biur handlowych. Takimi maskami stają się także częste pozwanie winne i obojętne przedsięwzięcia, jak na to wskazują instrukcje dla G. P. U., znalezione przed rokiem, przy sposobności rewizji w ambasadzie sowieckiej w Pekinie. Czytamy w nich między innymi:

Organy departamentu śledczego mogą narazie przebywać pod dachem instytucji, należących do ludowego komisariatu spraw zagranicznych (ambasad i konsulatów). Jednakże nie wykazana jest możliwość usadowienia się ich na ulicy, pod flagą firm handlowych, restauracji itp.

GPU., które ma własną armję, dzieli się na osiem głównych sekcji, które stanowią jakby

osiem głów tego czerwonego potwora.

Pierwszą z sekcji stanowią szkoły GPU., w których otwierają czerwonej armji, agenci handlowi, personel sklepowy, dyplomaci, chłopcy i wogóle komunisty wszystkich krajów świata kształcą się na tajnych agentów.

Biurow nadzorowania korespondencji przegląda listy wszystkich osób, podejrzanych o szpiegostwo, lub kontrrewolucję.

Sekcja trzecia, t. zw. „tajna sekcja operacyjna“, powinna nosić właściwie

nazwę sekcji katów,

albo czerwonych zbirów, bo jej zadaniem jest „usuwanie“ niepożądanych osób i nadzorowanie wybitnych urzędników sowieckich.

Sekcja politycznego i ekonomicznego „kontrwywiadu“ ma swych agentów w Rosji w każdej fabryce, kopalni i warsztacie, w każdym urzędzie i każdym zbiorowisku ludzi, a zagranicą w towarzystwach emigrantów rosyjskich i

w sowieckich dyplomatycznych i handlowych posterunkach.

Piąta jest sekcja ogólnych informacyj, która porządkuje raporty agentów i wyciąga z nich wnioski.

„Specjalna sekcja“ zajmuje się czerwona armją i flotą i dba o prawowierność polityczną ich sztabów.

Bardzo ciekawą jest sekcja siódma

„pogłosek i prowokacji“,

która występuje wszędzie, gdzie ludność jest podejrzana o niechęć do bolszewizmu. Przez swoich agentów puszcza ona fałszywe pogłoski i wywołuje pozory wybuchu, aby wojskom GPU. dać powód do urażenia rzezi.

Ośma głowa tego potwora, t. j. sekcja zagraniczna,

uważana jest za najważniejszą.

Zarządza bowiem zagranicznymi ośrodkami GPU. i organizacją szpiegostwa wojskowego.

Zagraniczne ośrodki GPU. są tajnymi sztabami generalnymi przysiężonej rewolucji w każdym kraju, a każdy z nich dzieli się na własne subsekcje. Najważniejszą z nich jest działająca organizacyjna, kierująca działalnością legalnych organizacji komunistycznych i starająca się o dopływ funduszy. Organizuje ona też system kurjerów bolszewickich wreszcie wypracowuje

plany czynnej rewolucji zbrojnej.

W zagranicznych centrach GPU. znajdują się też „operacyjne“ subsekcje, mające zawsze na oku czynnych kontrrewolucjonistów, polityczne podsekcje, donoszące Moskwie o ogólnej sytuacji i o działalności komunistycznych urzędników, a wreszcie podsekcje kontrwywiadu, które mają za zadanie strzeżenie ruchu komunistycznego przed

wdzieraniem się don agentów policyjnych

i żywiołów przeciwnych.

Oto w ogólnych zarysach organizacji tej potwornej maszyny, która ma wywołać rewolucję światową, aby uratować bolszewizm rosyjski od nieuchronnej zguby.

I szczury mają przesudę śmierci

O ciekawym fakcie donoszą z Oslo. Miasto to nawiedzane było plagą szczurów, których w przybliżeniu było około 600.000. Wszczęto więc kampanję „przeciwszczurzą“ i postanowiono szkodliwych i wstrętne gryzonie wytruć. Rozdano w tym celu około 15 ton trucizny, którą wkładano po wszystkich kładach i piwnicach w ciągu całego tygodnia.

Po upływie tego czasu istotnie nie było w mieście szczurów, ale nie było też śladów działania trucizny. Zaledwie kilkanaście trupów znaleziono w różnych miejscach. Za gadkę tę rozwiązali dopiero kolejni włóczęgowie, którzy donieśli, że na kilka dni przed rozpoczęciem tygodnia walki ze szczurami, można było widzieć tysiące tych gryzoniów na drogach podmiejskich, które eni gromadziły one z zagrożonego miasta, jakby w przecuciu czekającej ich kłeski.

Teraz podobno Oslo jest czasowo wolne od plagi szczurów. Przeniosła się ona do wsi i miasteczek w promieniu kilku kilometrów, gdzie daje się dotkliwie we znaki tamtejszym mieszkańcom.

Humor.

RADA.

Gość do kelnera: — Panie starszy, mam tylko dwa złote przy sobie, có mógłby mi pan polecić?

Kelner: — Pojść do innej restauracji.

ODPOWIEDZIALNY.

DOBZE SIĘ CHOWA.

— Jak się pan ma? Żona zdrowa? Syn dobrze się chowa?

— Mam się dobrze, żona zdrowa, a syn chowa się nadzwyczajnie. Od mnie się szuka go policja we wszystkich kierunkach bezskutecznie... Sciągnął mi, uważa pan, trzy tysiące złotych, uciekł i... kamień w wodę. Niema co mówić... dobrze się chowa.

NIECZYSTE SUMIENIE.

Lekarz do pacjenta: — Więc pan czuje sto cierpi na nerwowe przyspieszenie bicia serca? — Z czego według pańskiego zdania to pochodzi?

— Z łowienia ryb.

— Z łowienia ryb? Przecież to bardzo spokojny sposób zabijania wolnego czasu.

— Tak, ale ja łowię na zakazanym miejscu.

Klient do gońca: — Czy niema dyrektora? Kto tu właściwie jest odpowiedzialną osobą?

Gońiec: — Kto jest odpowiedzialną osobą, tego nie wiem, ale jeżeli coś się stanie, to na mnie spada wina.

Kupno i sprzedaż.

SPRZEDAM GENERATOR i kolektang szkło wannowe, wagę wozową, cegłę w kawałkach i cegłę cała. Sosnowiec, ul. Ostrogórska 4, telefon 9.86.

OKAZYJNIE sprzedam tanio ładny sklep spożywczy z trafiką tytoniową i mieszkaniem. Wiadomość: Kozera Władysław, Zeromskiego 6, Sosnowiec.

POSADY I PRACE

POTRZEBA kilkunastu robotników do sprzedaży lodów, człowieka do konia. Wiadomość: u właściciela wiertni Stanisława Wilka, Sosnowiec, Srodula ul. Okrzei 16.

UWAGA KANDYDACI NA KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH! Kursy Inżyniera Klebera szkoła na zdolnych szoferów - mechaników. Własne warsztaty. Nowe sześciocylindrowe samochody. Długoterminowe spłaty ratami. Zapisy codziennie. Sosnowiec, Warszawska 22. Zawiercie, 3-go Maja 21. Bielsko Białe, Nad Niwką 52.

Zgubione dokumenty

UNIEWAŻNIAM zgubiony dyplom echu rzeźniczego na nazwisko Kazimierz Glinka a wydany przez cech rzeźni czy w Koniecpolu.

JUSZCZYK Stanisław zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

KOMAR Franciszek zgubił kartę poborową Nr. 558 wydaną przez m. Sosnowiec.

KONOPKA Władysław zgubił książeczkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu nr. 87659.

ĆWIKŁA Stanisław zgubił książeczkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

RÓŻNE

SKRADZIONO książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Pińczów oraz kartę mobilizacyjną na imię Sendek Teofil.

Kino „Wawel“ w Sielcu obok kościoła Tel. 7-65.

DZIŚ i dni następne wyświetla film na tle aukców — kabaretowych p. t. —

„Miłość bez pieniędzy“

Tło i środowisko dzieje taneczki kabaretowej, która wdzięcznym sprytem i temperamentem serca, zdobywa upragnione szczęście i pieniądze.

W roli główne: KLARA BOW.

Następny program: „LUZIE BEZDOMNI“, obsada znana z filmu „Skrzydła“.

Wkrótce: „Ostatnia karawana“ i „Zakochany nieboszyk“.

— Podwójny program. —

UWAGA! Kursy Szoferów Mechaników UWAGA!

Prowadzone przez dyplomowanego fiz. mechanika Stanisława Konopkę.

Kursy wyszkolają szoferów mechaników bez różnicy fachu od lat 18-tu w ten sposób że każdy słuchacz po ukończeniu kursu umie doskonale przeprowadzić wszelką reperację samochodu jak również usuwać wszelkie defekty w drodze.

Celem naszym i główną zasadą jest dać swym słuchaczom gruntowną naukę fachowo szoferką która niezbędnie jest potrzebna w celu otrzymania dobrej posady.

Kursy posiadają swoje warsztaty we własnych budynkach w których słuchacz zostaje wyszkolony na dobrego fachowca. Opłata za kurs 150 zł, płatne ratami.

Do nauki jazdy są różnego typu samochody, a jazda jest codziennie dla każdego słuchacza bezpłatna. Bezrobotni mają ugi.

Zapisy codziennie od 9-jej rano do 9-jej wieczór. Kurs obniżony o 20% ZARZĄD